

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, September 15, 1983

Nr. 175

VALDZIA KURSTO RUSUS PRIEŠ AMERIKA

Dr. K. Bobelis ir inž. L. Grinius atstovaus Lietuvą antikomunistų suvažiavime

Dr. Kazys Bobelis ir inž. Liūtas Grinius atstovaus Lietuvą Pasaulio antikomunistinės lygos suvažiavime Liuksemburge š.m. rugsėjo 20-22 dienomis. Lietuvos klausimas yra įtrauktas į rugsėjo 21 d. darbotvarkę.

Pasaulio antikomunistinei lygai priklauso virš penkiasdešimt valstybių. Ji artimai bendradarbiauja su Azijos valstybių lyga ir Europoje veikiančia Antikolšeivikinių tautų organizacija. 1983 metų suvažiavimui paskirta samata siekia \$230.000.

VLIKas šiam įvykiui paruošė rezoliucijos projektą, kuris ragina visas valstybes pasiekti Europos parlamento pavyzdžiu reikalaujant Sovietų kariuomenės ir administracijos pareigūnų atitraukimo iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, ir šių valstybių nepriklausomybės atstatymo.

1982 metų Pasaulio antikomunistinės lygos suvažiavime Lietuvą VLIKo įgaliojimu atstovavo p. Algis Tuskūnas, iš Austrijos. Prieš 1982 metus Lietuvą šioje lygoje atstovavo Amerikos Lietuvių Taryba. Nei Latvija, nei Estija savo atstovų lygoje neturi.

Šią kelionę dr. K. Bobelis ir inž. L. Grinius žada išnaudoti, pasimatydami su svarbesniais lietuvių atstovais Europoje ir Anglijoje.

LIETUVIAI NORĖJO "UŽNUODYTI" MADRIDO ATMOSFERĄ

Madrido konferenciją iš "tarybinės" perspektyvos Gintajame Krašte (1983.VII.21) piktaiškai aprašo Vilnius Kavaliuskas. Pirmiausia — "tamsiosios jėgos": "Madridi konferencija beveik prieš tris metus buvo išsiirušė ir lietuviški, "vadotojai", keldami draugų su kitų šalių "reakcininkais" nuodyti atmosferą. Tada — "tamsiųjų jėgų" globėjai: "Kai JAV valdžia paėmė "žmogius su aukštais išreikštomis imperiškais ambicijomis", ir lietuviški "buržuazinius" nacionalistus, vėl kvėpė viltis, kad pavyks sukliudyti taktiam Europos šalių dialogui".

JAV-ių delegacija Madride kaltinama "konfrontacijos didinimu" — jau 31 mėnuo, kai Amerikos atstovai "tik kalba apie kitų vidaus reikalus", "šmeižia" socialistines šalis.

Galiausiai — "kilnioji" Tarybų Sąjunga, kuri "kilniaisirdiškai" priėmė kompromisinį Ispanijos pasiūlytą baigminio dokumento projektą. Vašingtonas norėjęs jo priimti, bet savo sąjungininkų, ypač V. Vokietijos, spaudžiamas, turėjo nusileisti: "amerikietiški antrankiai... nukrito". Nė žodelio apie žmo-

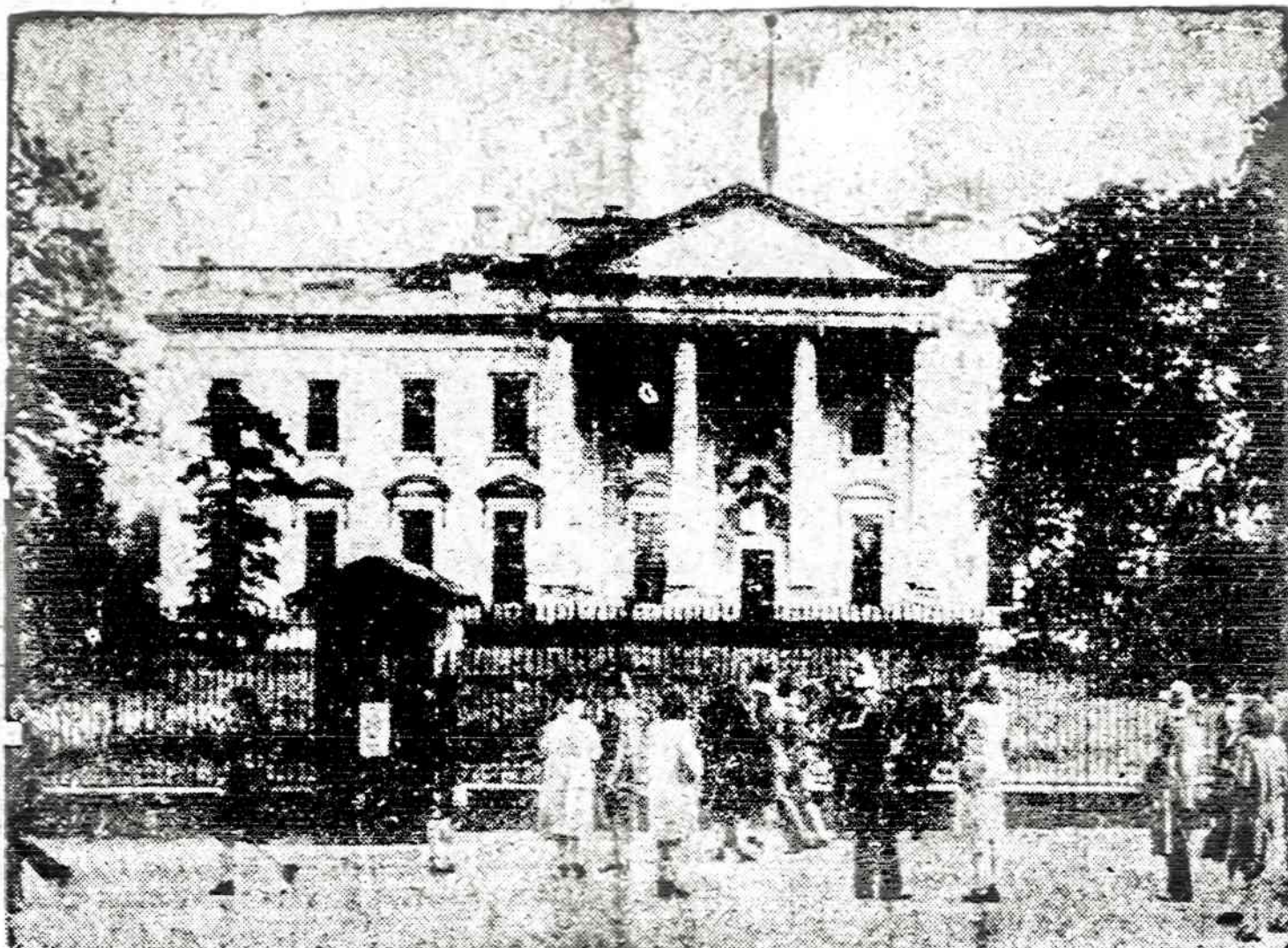
gaus teisių klausimą, apie JAV ir Sovietų Sąjungą skyrusias svarbias problemas.

Iš šio Gintajame Krašte aprašymo aiškiai matyti kaip jie neteisingai su iškreiptais faktais bando klaidingai informuoti skaitytojus. Visas Vakarų pasaulis žino, kad Madrido konferencijoje Sovietų Sąjunga 21 metų buvo Vakarų valstybių kaltinama už nesilaikymą Helsinkio Abtų sutarimų ir pažeidimų žmogaus teisėms. Šiuo metu nėra jokių abejonių, kad visų nesutarimų kaltininkė yra tik Sovietų Sąjunga, nes jos naudojami apgavystės ir klastojimo metodai buvo išskirti viešumą.

(Elta)

Sovietų KGB agentai sustabdė JAV vicekonsulą Lon David Augustenborg, iškrėtė automobilį, įdėjo paruoštą pluoštą žinių apie Sovietų politiką ir ūkio reikalus, o dabar vicekonsulą, jo žmoną ir dukrą apkaltino šnipinėjimo ir suėmė.

Sovietų spauda ir radijas kartojta melagingas žinias apie JAV vicekonsulą, nori padaryti jį šnipu, kad galėtų pasiteisinti dėl Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo nušovimo.

Prez. Reaganas Baltuose Rūnuose tariai su Kongreso atstovais, kad netrukdytų prezidento pareigoms apvalyti Nikaragvą ir visą Centro Ameriką nuo ten veikiančių Maskvos agentų.

JEZUITAS PETER H. KOLVENBACH IŠRINKTAS ORDINO GENEROLU

KALBININKAS OLANDAS, 54 METŲ KUNIGAS, KALBĄS 8 KALBOMIS, IKI MIRTIES VALDYS JEZUITUS

ROMA, Italija. — Antradienį 211 metų senų jezuitų kongregacijos atstovų savo jenerolu išrinko kalbininką olandą, kun. Peter Hans Kolvenbachą.

Tvirtinama, kad popiežius, patyręs apie kun. Kolvenbacho išrinkimą, buvo labai patenkintas, kad naujai išrinktas jezuitų generolas yra tokios pačios nuomonės apie jezuitų ordino tikslus, kaip ir popiežius, būtent: kiekvienas jezuitas pirmo eilės privalo būti kunigu, pagrindinių bažnyčios dėsnių skelbėju, o ne tapli kokių reformatorių ar politikų.

Naujai išrinktas generolą pirmiausia pasveikino prieš du metus dėl nesveikatos atsisakęs gen. Pedro Arrupe Gonza. Kunigas Arrupe, gavęs nepagydomą širdies priepuolį ir paralyžių, prieš du metus atsisakė jo pareigų ir prašė popiežių paskirti kitą, iki ordinas išsirinko naują generolą.

Naujas generolas pajėgia nusizeminti

Tvirtinama, kad naujai išrinktas generolas pajėgia labai nusizeminti. Jis skaitomas dideliu kalbininku, bet jis mokslininkų tarpe niekad nereikalavęs garbingiausios vietos.

Gyvenant nuo 19 metų jezuitų tarpe, dažnai jam reikėdavo dirbti pačius sunkiausius jezuitų bendrabučio darbus. Jė-

zuitas Kolvenbachas mokėdavo klausyti, tai dabar atrodo, kad jis mokės ir įsakinėti.

Romoje kalbama, kad naujas generolas pajėgs ir lietuvių jezuitus aptvarkyti. Jie nemokėjo nei ir savo namo aptvarkyti. Ponia Kriauceliūnienė turėjo ne tik stogą sutaisyti, bet išvalyti ir baisiai apleistus kamburius. Manoma, kad gen. Kolvenbachas įsakys lietuviams jezuitams atiduoti Čiurlionio galerijai pagrobtais paveikslus ir neleisti Sovietų valdžios bendradarbiams ruošti koncertus Sovietų žvaigždės kavalieriams.

Jezuitai paklausė kun. Giuseppe Pittau

Popiežius Jonas Paulius II, gavęs gen. Pedro Arrupės atsisakymą, neskubėjo rinkti naujo generolo. Popiežius turėjo viltingas, kad Arrupės sveikata gerės. Tačiau geriausi gydytojai, vėl patikrinę gen. Arrupės sveikatą, jam pakartojo, kad nėra jokios viltingos. Tada popiežius paskyrė jezuitą Giuseppe Pittau du metus vadovauti 26 tūkst. jezuitų ordinui ir paruošti juos naujo generolo rinkimams. Vyriausiu jezuitų viršininku popiežius tuo pat laiku paskyrė 80 metų kun. Dezza.

Didžiausią savo gyvenimo dalį jezuitas Kolvenbachas paskyrė kalboms. Jis mokėsi Paryžiaus ir Hagos universitetuose. Jis dėstė kalbas Beiruto universitete. Kolvenbach rašinėjo įvairių kalbų žurnaluose. Generolas kalba olandų, anglų, vokiečių, prancūzų, rusų, italų, ispanų ir armėnų kalbomis. Be šių pagrindinių kalbų, naujai išrinktas generolas susikalba dar keturiomis kalbomis. Įvairiomis kalbomis jis gali skaityti laikraščius ir juos suprasti.

— Trečiądienį aukso uncija kainavo \$412.

NORVEGŲ PILIEČIAI LINKSTA KAIREN

OSLO. — Norvegiją ilgus metus valdė socialdemokratai, bet prieš porą metų buvo sudaryta koalicinė konservatorių vyriausybė, kuri pamažu pradeda naikinti socialdemokratų priimtus socialinio draudimo ir nedarbo įstatymus. Krašto gyventojams tokie planai nepatinka.

Praeitą sekmadienį Norvegijoje vyko savivaldybių rinkimai. Trečiądienį surinkti duomenys rodo, kad didelė krašto gyventojų dauguma yra palinkusi ir kairę ir norveigai bendrai nenori jokių naujų pakaitų socialinio draudimo srityje. Socialistai įvedė socialinio draudimo įstatymus. Koalicinė vyriausybė prieš tuos įstatymus vedė propagandą, bet kai paskutiniuos mėnesius pradėjo juos judinti, tai gyventojai pasakė, kad tokių dalykų nebandytų daryti.

Savivaldybių rinkimuose labiausiai nukentėjo premjero K. Wilcochs konservatyvi partija. Savivaldybės ji prarado daugiausia vietų. Tuo tarpu darbiečiai laimėjo 39,2%. Tai nepaprastai didelis darbiečių laimėjimas.

PREZIDENTAS NEKALBĖS SU GROBIKAIS

GUATEMALA, sostinė. — Praeitą savaitę grobikai pačiupo iš liginės einančią slaugę Aidą Mejia de Velasco. Suimtoji slaugė turi keturis vaikus, dirba vakarais. Josios brolis yra dabartinis Guatemalos prezidentas.

Iki šio mėto grobikai niekam nieko nesakė, nes bijojo, kad policija jų nesučiuptų. Dabar jie susisiekė su prezidentūra ir norėjo pranešti svarbią žinią prezidentui Oscar Mejia Victores.

Su žmonių grobikais Guatemala prezidentas neturi jokių ryšių ir nenori jokių kalbų, — atsakė prezidentas.

Buvo manyta, kad Guatemalos kariai buvo apsupę pabėgusius grobikus, bet matyti, kad per tris dienas ir naktis jiems pavyko pasprukti.

Amerikos vicekonsulą Lon David Augustenborg paskelbė šnipu

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS ĮTEIKĖ PROTESTĄ PRIEŠ ŽIAURŲ ELGESĮ SU JAV DIPLOMATU

MASKVA, Rusija. — Sovietų žinių agentūra "Tass" paskelbė, o Sovietų radijas ir spauda kartojė, istoriją apie JAV vicekonsulą Lon David Augustenborg. "Tass" atstovo paruošta žinia buvo perskaityta sukviesiems užsienio žurnalistams, o šie iš Maskvos pranešė savo laikraščiams. Vakarykščiame numeryje Naujienos įdėjo žinutę apie Sovietų valdžios nutarimą išsiųsti JAV vicekonsulą Leningrade (buvo klaidingai pažymėta, kad konsulas), bet tada dar nebuvo jokių konkrečių davinių.

Antradienį laikraštiniams paruošta žinia sako, kad praeitą sekmadienį vicekonsulas Lon David Augustenborg su savo žmona ir dukterimi išvažiavo iš Leningrado pasivažinėti automobiliu. Apie 25 mylių atstumo nuo Leningrado, Amerikai dirbantį šnipai sutartoje vietoje paliko dėžutę su įvairia slapta medžiaga apie karinę, ekonominę ir politinę padėtį Sovietų Sąjungoje. Kada vicekonsulas Augustenborgas privažiavo prie sutartos vietos, tai vicekonsulas sustabdė mašiną ir į ją žmona išlipo. Šalia kelio ji rado dėžutę su dokumentais ir atsiėmė ją mašiną. Ji tą dėžutę padėjo automobiliu užpakalinėje sėdynėje ir buvo pasiruošę išvažiuoti. Bet tuo tarpu pasirodė KGB agentai, sustabdė vicekonsulą ir pradėjo klausinėti, ką jis veža. Vicekonsulas paspaudė gesą ir bandė pabėgti iš tos vietos. Bet toli jis negalėjo pabėgti, nes KGB agentai tuojau jį suėmė. KGB ištyrė visą reikalingą paskelbė vicekonsulą Lon David Augustenborgą nepageidaujamu asmeniu ir ištrėmė iš Sovietų Sąjungos.

Visi užsienio laikraščiai, spausdindami šią "Tasso" paruoštą žinią, pažymi, kad Sovietų Sąjunga šiuo pranešimu nori ne tik teikti Rusijos ir visos Sovietų Sąjungos gyventojus prieš Ameriką ir paleisinti Pietų Korėjos lėktuvo numušimą.

ANDROPOVAS VALDYS KRAŠTO POLICIJĄ

MASKVA, Rusija. — Jurius Andropovas nesitenkina KGB galia, bet jis stengiasi užvaldyti ir visą Sovietų policiją. Iki šio mėto KGB (valstybės saugumo komitetas) rūpinosi vien tik Sovietų valdžios saugumu, kad krašte neatsirasytų jėgų, kurios nuverstų dabartinę komunistų vyriausybę. Dabar savo agentus jis kiša į paskirų valstybių ministerijas. Jis nori, kad KGB agentai būtų valstybių ministeriais.

Andropovas paskyrė Vasilijų Ležepokovą ir Kirilą Vostrikovą ministerijų pavaduotojais. Jie vadovaus fed. Rusijos vidaus reikalų policijai.

— Japonų pakraščiu sargybos laivai ir lėktuvai jau surado 500 Pietų Korėjos lėktuvo dalių ir žuvusių keleivių daiktų.

Sovietų kariuomenės vadovybė žinojo, kad jokie Amerikos žvalgybos lėktuvai nelydėjo Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo, bet jie vis tvirtina, kad amerikiečiai sukėlė rusų lakūnų tarpe sumišimą.

Sovietų užsienio reikalų ministerijos aukštas pareigūnas pranešė žurnalistams, kad Sovietų valdžia, nežiūrint į Ogarkovo ir Trojanovskio pareiškimus, niekam nemokės už Pietų Korėjos lėktuvo numušimą.

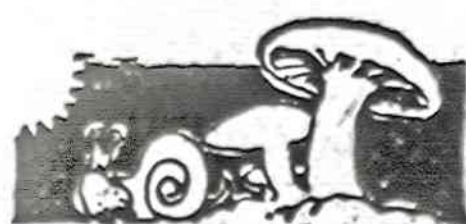
Ogarkovo įsitikinimo neužtenka, reikia įrodyti, kad JAV turėjo ryšius su numuštu Pietų Korėjos lėktuvo kapitonu, sako amerikiečiai.

Truko 12 minučių, kol rusų bombos susprogdintas Pietų Korėjos lėktuvas iš 30.000 pėdų nukrito į Japonijos jūrą.

Japonų specialistai bando tiksliai nustatyti, ar Pietų Korėjos lėktuvas nebuvo numuštas virš tarplautinių vandenų.

Dr. Kazys Bobelis vadovaus VLIKo delegacijai Europoje organizuojamoj antikomunistinėj konferencijoj. Kartu su juo Europon važiuoja inž. Liūtas Grinius.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 15: Nikodemas, Vismantas, Deris, Menė, Sartone. Saulė teka 6:30, leidžiasi 7:01.

Oras vėjuotas, liis, gali daugytis perkūnas.

PORT COLBORNE, ONT., CANADA

ISKILMINGAS PAGERBIMAS SOFIJOS IR JONO RADVILŲ, JŲ VEDYBŲ 50 METŲ SUKAKTIES PROGA

Pagerbimas įvyko š.m. rugsėjo 3 d. Lenkų salėje, Wellando mieste. Pagerbimą suruošė jubiliatų dukros—Aldona ir Sonia.

Prieš pradėdant rašyti apie šių patriotų lietuvių 50 metų vedybų sukaktį, trumpai pamėnėsiu jų susipažinimą ir planus, žengiant į šeimyninį gyvenimą.

Jonas, užaugęs gausioje šeimoje ir grįžęs 1923 m. iš kariuomenės, vis svajojo ieškoti laimės už Lietuvos ribų. Lietuvoje susipažinęs su Sofija Mazeryte, greit vedyboms neapsisprendžia. Abiejų tikslas — susitaupyti kiek daugiau gyvenimo pradžių. Jonas renka žinias apie galimybes geriau įsikurti už Lietuvos ribų. Be abejo, geresnių atsiliepimų buvo apie Ameriką, bet ten patekti buvo sunkumų. Kiek

lengviau buvo patekti į Kanadą, tad Jonas apsisprendžia į ją ir vykti. Jonas apie tai pranešė savo sužadėtinai Sofijai, kuri atsakė: "Jeigu tau, Joneli, patinka į Kanadą, tai ir man bus gerai".

1928 metais Jonas atsisveikina su sužadėtine Sofija ir išvyksta į Kanadą. Kanadoje kaip tik tuo metu buvo nedarbas. Jonas pastovaus darbo negalėjo gauti, o neturint pastovaus darbo, nebūvo įmanoma sudaryti antaupų ir atsikviesti savo sužadėtinę Sofiją. Jonas apie tai rašo Sofijai, abu kartu planuoja kaip greičiau nuveikti susidariusias kliūtis.

Esant tokiai padėčiai, sužadėtinė Sofija Mazerytė išvyksta į Argentina, pelningesnio darbo

ieškoti. Ir Sofijai Argentinoje pradžia buvo sunki. Darbo, kad ir gavo, bet iš jos uždarbio vps tik galėjo pragyventi, o apie santaupų sudarymą nebuvo nei kalbos.

Būdama gera virėja, vėliau kaip tokia gavo darbo pas turuolius. Ten dirbdama galėjo kiek tiek ir santaupų susidaryti.

Jonas Radvilas, nerasdamas darbo jokioje įmonėje, pradėjo lankyti turgavietes, kur ūkininkai suveža įvairius žemės produktus parduoti. Jonui, beieškant darbo pas ūkininkus Alberto provincijoje, pasisekė susirasti lietuvių ūkininką J. Bendiką, kilusį iš Klaipėdos krašto. Pas jį Jonas gavo darbo, uždirbdamas 15 dolerių per mėnesį.

Jonas, gavęs darbo, tuojau per savo draugų Kisielių užsiskaitė Naujienas, kurias jau virš 50 metų kaip skaito, ir šias eilutes rašančiam išsireiškė, kad Naujienos buvo ir šiandien tebėra vienas iš geriausių laikraščių, kuris rašo teisingas žinias apie komunistų ir žiaurių diktatorių įvestą priespaudą mūsų tėvų gimtame krašte — Lietuvoje.

Jonas Radvilas, vertindamas Naujienas ir žinodamas, kad viskas pabrango, šių eilučių autoriui įteikė 150 dolerių ir prašė, kaip Naujienų bendradarbio, kad pasiųstų Naujienų redakcijai už rašomas teisingas žinias prieš komunistus ir jų simpatikus. Šias Jono Radvilo mintis perduodu Naujienų skaitytojams.

Jonas Radvilas dirbo pas ūkininką ir sekė spaudą apie darbininkų sąjūdos. Išdirbęs septynis mėnesius pas ūkininką J. Bendiką, gavo darbą HBM smėlio kasyklose. Dirbo 170 pėdų po žeme. Tais laikais uždarbis buvo geras, bet darbas pavojingas. Šios nelemtos nelaimės — žūti ir Jonas vos išvengė. Kartą pietų metu darbo vedėjas kreipėsi į darbininkus, ieškodamas žmonių, kurie šiuo laiku galėtų viršuje padirbėti. Pirmas pasiūlė Jonas Radvilas. Po pietų

SOFIJA PACEVICIUTE

Sventadienis

jis pasiliko dirbti viršuje, o jo grupės draugai, darbininkai nusileido į požemį. Neužilgo tame požemyje įvyko sprogdimas, ir visi ten dirbę darbininkai žuvo. J. Radvilas pasijuto kaip naujai gimęs.

J. Radvilas, gavęs pastovų darbą, išsikvietė iš Argentinos savo sužadėtinę Sofiją. Deja, iš Argentinos tuo metu tiesiai atvykti į Kanadą nebuvo galima. Tada Sofija Mazerytė iš Argentinos vyksta į Lietuvą, o iš Lietuvos 1933 m. atvyksta į Kanadą pas savo sužadėtinį.

Tais pačiais metais, rugsėjo 4 d., Manitobos provincijoje, šv. Augustino bažnyčioje sukuria lietuvišką šeimą ir kaip du bandėliai, viens kitą gerbdami, pavyzdinčiai gyvendami, sulaukė sios garbingos 50 metų vedybų sukakties.

J. Radvilas, išdirbęs HBM smėlio kasyklose 12 metų ir susitaupęs atsargų, pasiiluso savo iš darbo. Kaip sumanus, parengingas, darbštus savo pareigos, prieš išvykstant, kompanijai buvo apdovanotas brangiu aukšniu laikrodžiu ir gavo gerą atlygį.

Iš Manitobos provincijos Jonas

ir Sofija Radvilai su ten gimusiomis dukromis — Aldona ir Sonia atvyksta į Ontario provinciją, Toronto miestą, nusiperka namą ir pradeda gyventi lyg naują gyvenimą. Darbas jau neapavojingas.

Jonas ir Sofija Radvilai, abu būdami sumanus ir darbštus, pajuto, kad darbas jiems nedaug ką duos, tai pradėjo stengtis įsigyti verslą. Abu susitarė nusipirkti viesbutį — hotelį. Jonas radvilas, po pastovaus darbo, pradeda ieškoti vakarinio darbo moteryje. Jo tikslas — susipažinti su hotelio darbais, kad žinotų kaip reikės tvarkyti nuosavą hotelį, jį įsigijus. Abu gerai sutarė, kad dideliame mieste jie neteno nusipirkti negalės, todėl pradėjo jo ieškoti mažesniame miestelyje.

Nuvyję į nedidelį miestelį Port Colborne, gražioje vietoje, prie ežero, nusipirko Queens hotelį. Pradžią buvo sunkoka, bet vėliau, kada gabi virėja Sofija Radvilienė pradėjo gaminti skoningą maistą, tai pradėjo ir apyvaria didėti.

(Bus daugiau)
Juozas Šaparnickas

KP žurnalas patvirtina savilaidos teiginius apie diskriminaciją

Lietuvoje leidžiamas "agitpropinis" žurnalas Laikas ir įvykiai š. m. gegužės numeryje patvirtina lietuvių savilaidos tvirtinimus apie tikinčiųjų studentų diskriminaciją ir mokyklos naujųjų priverstinį nureliginimą. Straipsnyje "Telkiamos pedagogų ir tėvų pastangos", Lazdijų rajono LP komiteto sekretorė Regina Svidersavičienė aprašo "ateistinį darbą" Seitių vidurinėje mokykloje. Ji pabrėžia, kad šis darbas apima visus — t. y. ir tikinčiuosius — mokinius. Organizuojami masiniai ateistiniai renginiai ir vakarai — disputai. Pasak autorės, jaunuųjų ateistų būrelių ir klubų veikla "reikiama vaga" kreipia mokyklos partinę ir komjaunimo organizacijos. "Materialistinės pasaulėžiūros" ugdymui pradinėse klasėse naudojamas gamtomokslų dėstymas. Su tikinčiais mokiniiais kontaktas dažniausiai užmezgiamas juos įtraukiant į aktyvią ateistinę užklasinę veiklą.

Svidersavičienė rašo, jog mokyklos pedagogai stengiasi šviesti ir tėvus. Ji atvirai pareiškia, kad religinės pasaulėžiūros laikymasis "trukdo" vaikams "praugti" tėvus. Kai kurie tikintieji tėvai, rašo ji, pradėjo suprasti, jog "jaunam piliečiui ne-

gali būti dviejų skirtingų auklėtojų — mokyklos ir šeimos, nes kitaip "jaunieji gali pasiklysti gyvenimo keliuose, beklaidžiodami atsilikti nuo bendraamžių", o "atsilikusiems nelengva pasivyti kitus. Taip atvirai pripažįstama, kad tikintieji yra "antraeiliai piliečiai", kuriems uždaro durys į karjerą ar aukštesnį mokslą. Tai paneigia sovietinių pareigūnų tvirtinimus, jog religinis švietimas leidžiamas šeimoje. Straipsnio motto — KP CK sekretoriaus L. Šepečio pareiškimas KP CK V plenumo. "Mes turime pasiekti, kad visas mūsų jaunimas, visi moksleiviai būtų idejiškai užsigrūdinę, atsparūs svetimos ideologijos poveikiui, nereligingi. Tik taip reikia organizuoti mokymą ir auklėjimą kiekvienoje mokykloje". (E.)

• Sakoma, jog Anglijoje, palyginus su Amerika, takų sistema labai paprasta. Ten anketose yra įrašyta tik keturi punktai:
1) Kiek uždirbti, pereitais metais?
2) Kiek turėjai išlaidų?
3) Koks paliko pelnas?
4) Atsiųsk tą pelną valdžiai.

• Viena kvorta pieno turi tiek maistingumo, kiek 8 kiaušiniai.

Dagys

GYVENIMO SCENA

(Tęsinys)

Kas visada dainuos linksmai,
Tam laimės bus pilni keliai.
Tad sveikas, sveikas, sveikas būk
Į sunkų vargą nepakliūk!

O kas gi laimės nenorės,
Kas pas save jos nesikvies?
Atvertų langus jai visai,
Jei pamatyti pakely.
Bet kai prie lango laimė bus,
Ar kas tada beatsibūs?
O pro duris ar ji įeis,
Jei laikot užraktais kietais
Užsklėndę jas, kaip nuo vagių,
Ji nestovės, nešals prie jų,
Kaip ta nelaimė prakeikta,
Kuri ten trinas visada.

Arti kai laimės nebebus,
Tada ne vienas atsisidus,
Likimą save keikt pradės,
Kad jam nėra geros dalies.
Nelaimėje nėra draugų,
O kaip gyventi mums be jų?
Juos rasti vynes mums padės,
Jame vėl laimė pražydės!

Tad sveikas, sveikas, sveikas būk!
Nedirbk sunkiai, nesiplūk...
Kad šviesią ateitį turėti, —
Likimą liūdną nugalėti,
Kuris ant kelio atsiras, —
Sutelkime jėgas visas.

Kad neaplenktų laimė mūs —
Išgerti kviečiame visus!

Kas savo darbo neatliks,
Tas nelaimingas pasiliks,
Tas nematys šviesios dienos,
Nelaimės tam ant sprando jos!
Kad neprislėgtų mūs vargai,
Išgerti turime linksmai,
Nes vyno kelias su žaibais
Nevaikšto purviniais keliais!

Tad sveikas, sveikas būk vis, —
Te nesiskundžia tau širdis!
Rytuos skaisčiai padangė švinta,
Pasaulis bunda po nakties,
Jame gamta ir žmonės kinta,
Jie blaškos vedami vilties.

Cia kūdikis žiedelį skina,
Jį valgyti tuojau mėgina,
Bet raukias veidas, nes kartus
Žiedelis tas, nors taip gražus.
Pravirksta, nusiminęs jis —
Tokia jo laukia ateitis...

VAIKAS

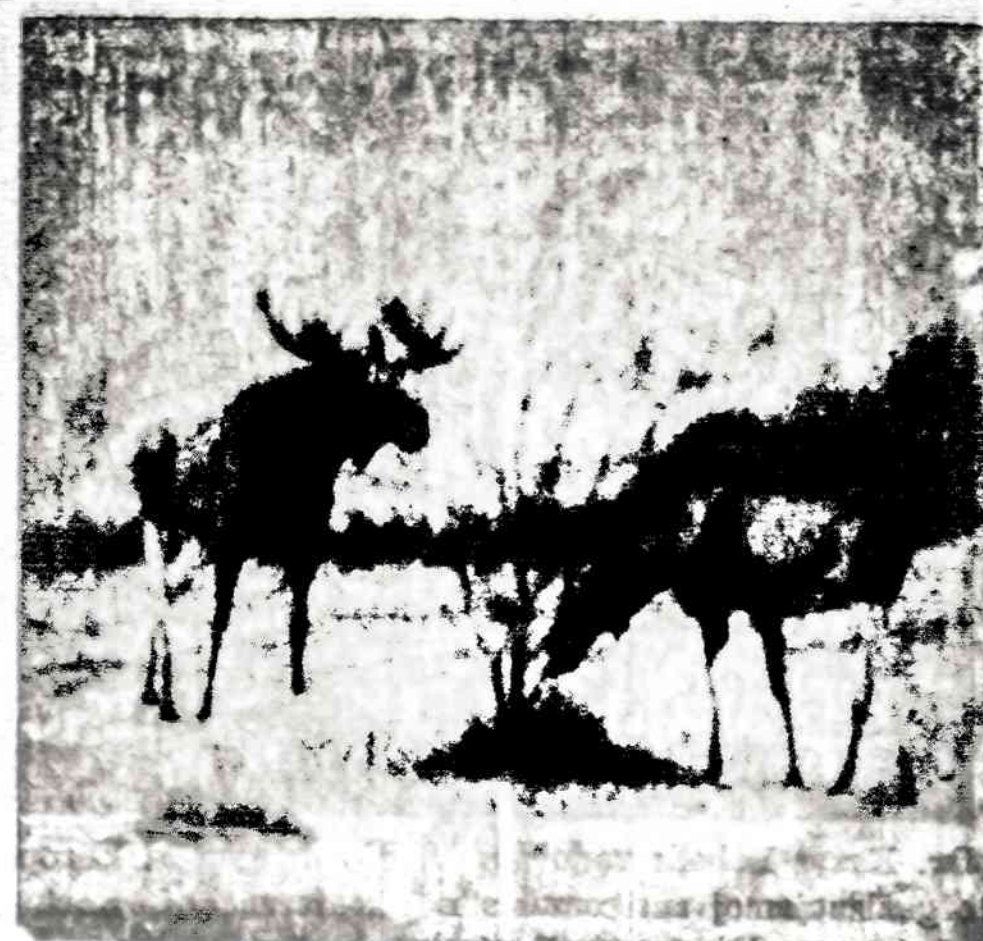
Toliau, pakrantėje stačioj,
Vaikutis gauda plaštakėlę,
Bet, koją per toli nukėlęs,
Jisai jau randas apacioj...

MOTERYSTES ĮSTEIGIMAS

— Kas įsteigė moterystės sakramentą? — klausia kunigas Jonuko.

— Dievas, — atsakė Jonukas.

— O kame moterystė buvo įsteigta?
— Rojuje.
— O gal atsimeni kokiais žodžiais?
— "Nesantaiką padarysiu tarp tavęs ir moteriškes"...

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Ford-a-Month plan where you shop. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 3749-0000

As of January 1, 1960
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

viename mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusi metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
viename mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
viename mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:
metams \$48.00
pusi metų \$26.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienis. Leista Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pilnais reikta gauti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Barbariškos nekaltų keleivių žudynės nuteikė pasaulį prieš Kremlį

Nuo kelio nuklydusio ir į Sovietų erdvę įskridusio Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo tragedija apjungė visą pasaulį prieš žiauriausius eksperimentus darantį Sovietų militarizmą. Apjungė visą pasaulį ne tik prieš žudymus, bet ir prieš pastangas primesti sovietinę sistemą.

Sovietų valdžia išleidžia milijonus dolerių komunistinei propagandai ir Sovietų maršalų gynimui, bet barbariškas nekaltų žmonių žudymas atidarė ne vienam politikui akis. Kremlius valdovai dabar mėliu nori išleisti milijonus, jei galėtų numarinti jų pačių sukeltą neapykantą, tačiau taip lengvai ne tik pietų korėjiečiai, bet ir visais laisvais pasaulis neužmirš.

Prieš 40 metų Stalinas panašiai išžudė nelaisvėn patimus karininkus ir inteligentiją, tikėdamas, kad jam bus lengviau suvirškinti pavergtą Lenkiją, jeigu ji neturės nelaisvėn patimtų karių ir mokslus baigusiu mokytų, bet jis apsiriko. Katynų žudynės sukėlė tokią neapykantą prieš Sovietų sistemą ir rusų vartojamus metodus ir taip nuteikė visus lenkus, įskaitant ir komunistus, kad jie ir šiandien nenori važiuoti į Sovietų teritoriją.

Kada komunistų partijos Centro komitetas ir generolas V. Jaruzelskis pasakė, kad jis nenaudos kariuomenės prieš Lenkijos darbininkus ir Gierėkas buvo priverstas atsistatydinti, jį ištiko širdies priepuolis. Sovietų agentai jam pasiūlė važiuoti į Krymą, kur jis greičiau būtų galėjęs atsigausti ir sustiprėti, bet Gierėkas nevažiavo. Jis žinojo, kad jam geriau sirgti ir mirti Lenkijoje, negu važiuoti į Krymą. Edv. Gierėkas į Krymą nevažiavo, nes buvo tikras, kad iš Krymo jis daugiau nebegrįžtų, tuo tarpu pačioje Lenkijoje jis dar ir šiandien tebėra gyvas.

Sovietų kariuomenės vadovybė ne vieną kartą buvo pasiūvusi įžengti į Lenkiją ir prisijungti tą kraštą prie Sovietų Sąjungos, bet pats Jaruzelskis patarė to neda-

ryti, nes visa Lenkija susijungė prieš Sovietų Sąjungą, paskelbė mirties karą ir žudė rusus be pasigailėjimo. Lenkus tokiai kovai būtų jungę Katynas. Jie žinojo, kad Stalinas be jokio pasigailėjimo žudė beginklius inteligentus, tai reiškia, kad jo įpėdiniai žudys ir ateityje. Užsot surištomis rankomis gauti kulką į pakaušį, lenkai buvo pasiryžę žūti kovodami.

Rusai bijo žūti kovodami. Jie drąsiai kovojo prieš žiaurų Rusijos carą, bet bolševikai atviro kovon prieš carą nėjo, neturėjo drąsos. Jie carą nužudė, kai demokratinės Rusijos valdžia carą nuo sosto nuvertė, išvežė į krašto gilumą ir laikė suimtą. Pats Leninas įsakė čekistams suimtą ir saugomą carą nužudyti.

Rusai išžudė lenkus Katyne, bet Katynas tiek nuteikė lenkus prieš rusus, kad ne tik Rokosovskis, bet ir pats Chruščiovas išskrido iš Varšuvos, bijodami lenkų keršto.

Vakaruose visus lenkus apjungė Katynas, o Rytuose visą Aziją apjungė prieš tuos pačius Sovietų militaristus rugsejo 1 d. nakčia Sovietų aviacijos vadų įsakymas lakūnui nutaikyti raketą į beginklių keleivių lėktuvą ir jį numušti.

Jeigu Sovietų lėktuvo kapitonas būtų buvęs drąsus vyras, tai jis būtų savo viršininkui pasakęs, kad garbingi kariai į beginklius nešauna. Jis būtų priminęs, kad ne vienas rusų caro karininkas į nelaisvėn patimtą arba beginklių nesąūdę. Beginklių neužėdė ir romėnai. Iš viso, visi kariuomenės vadai, iki bolševikų įsigalėjimo Rusijoje, įsakėdavo nešauti į beginklius.

Mums nereikia eiti į giliai praeitį. Izraelio kariai laimėjo didelių mūšių prieš savo kaimynus. Jie sumušė Egiptą, Jordaniją, Sirijos armijas. Jie buvo drąsus, nes jie savo kovą buvo pagrindę dorovinėmis principais. Mošė Dajanas kiekvienam Izraelio karininkui ir paprastam kareiviui buvo įkalęs mintį, kad į beginklių garbingas karys nešauna. Buvo ir daugiau dešnių, kurių laikėsi Izraelio kariai, bet čia priminėm tikrai vieną.

Kada gen. Šaronas įsakė Izraelio kariams leisti falangistams užimti dvi palestiniečių stovyklas, o šie be jokios atodairios pradėjo žudyti stovyklose laikomus beginklius žmones, įskaitant moteris, senius ir vaikus, tai Šaronas palaužė Izraelio karių moralę. Šaronas netekė Izraelio kariuomenės vadovybės. Jis buvo atleistas iš kariuomenės. Buvo pavyrti iš Izraelio kariuomenės vadovybės visi generolai, kurie nesipriešino tokiam beginklių žmonių žudymui. Izraelio aukščiausio teismo pirmininkas Kahanas moraliniu atžvilgiu yra stipresnis vyras negu Šaronas, sumušęs Egipto divizijas.

Beginas pajuto ministerio Šarono nepajėgumą išsilaikyti moralinėje aukštumoje. Jis pasitikėjo Šaronu, pritarė jo žingsniams ir pasimetė. Jį kankino Šarono tragedija. Šaroną jis atleido, bet be Šarono negalėjo gyventi. Jį kankino pavartytų kariuomenės vadų tragedija. Jis pats prisidėjo prie šios tragedijos. Ji nedavė Beginui ramybės dieną ir naktį. Jis nieko nematė, nieko negirdėjo. Pagaliau, Beginas sukvietė kabinetą posėdin ir pranešė, kad jis atsistatydina.

Sovietų lėktuvo kapitonas, gavęs savo viršininko įsakymą šauti į keleivinį lėktuvą, turėjo priminti savo viršininkui, kad įsakymas neteisėtas, ir kad jis tokio įsakymo vykdyti negali. Jeigu būtų karo metas, tai jis dar pagalvotų, ar verta šauti į beginklių lėktuvą, bet šauti taikos metu — joks karys neprivalo. Jis būtų galėjęs prasyti savo viršininką pakeisti įsakymą. Kapitonas turėjo turėti drąsos grįžti į savo bazę ir pasakyti savo viršininkui, kad įsakymas neteisėtas.

VLIKO KRITIKA

Kaip buvo minėta, vieningą Lietuvos pagrindžio vadovybę ir jo paklusnumo kokia nors grupei yra tešiamos ir šiandien. Šios varžybos būna dažnai įvairios ir nieko bendro su VLiko vaidmeniu ir jo paskirtimi neturintys rūbus. Besivaržančių grupių atstovai tai daro ieškodami sau bėdrakelėvių, bet nepasiskaidydami dėl savo tikrųjų tikslų. Šios varžybos yra kartais vykdomos nevengiant jokių priemonių, pavyzdžiui, asmeniš- kai puolant VLikę dirbančius ar jam pritariančius žmones.

Paskutiniaisiais metais lietuvių išievių tarpe kai kurie žmonės pradėjo tvirtinti, kad ideologijos politiko darbo vykdymui, niai pasiskirstymai ir partijos

Varžybos dėl VLiko vadovybės ir jo paklusnumo kokia nors grupei yra tešiamos ir šiandien. Šios varžybos būna dažnai įvairios ir nieko bendro su VLiko vaidmeniu ir jo paskirtimi neturintys rūbus. Besivaržančių grupių atstovai tai daro ieškodami sau bėdrakelėvių, bet nepasiskaidydami dėl savo tikrųjų tikslų. Šios varžybos yra kartais vykdomos nevengiant jokių priemonių, pavyzdžiui, asmeniš- kai puolant VLikę dirbančius ar jam pritariančius žmones.

Pagaliau, jeigu aklas pareigos jausmas jį jau privedė prie to, kad jis, vykdydamas savo viršininko įsakymą, paleido raketą į susprogdino keleivinį lėktuvą, tai ir savo bazę jam nereikėjo grįžti. Jis turėjo skristi į Seulą, nusileisti ir pranešti Pietų Korėjos vyriausybei, kad jis nušovė beginklių lėktuvą ir nužudė 269 keleivius. Jis yra pasiruošęs stoti į teismą.

Jeigu jau neturėjo degalų pasiekti Pietų Korėjos, tai galėjo nusileisti Hokaido saloje ir paprašyti, kad japonai jį muvėtų į Seulą. Jis būtų galėjęs pasakyti ne tik japonams, bet ir pietų korėjiečiams, ką jis padarė ir kur žmoniją veda pasaulį pavergti norintieji ogarkovai.

Nežinome, ką jam būtų padarę pietų korėjiečiai, bet jis būtų parodęs reikalingos drąsos, moralinės drąsos, kurią turi turėti kiekvienas karys.

Koks bus šio Sovietų kapitono likimas? Ar jį paskelbs sovietiniu didvyriu? Ar jį pakels į pulkininkus? Jis turės gerti su naujais savo draugais, tokiais pačiais didvyriais. Bet girtas ar blaivas, kiekvieną dieną prieš akis jam stovės tas įvykis, kada jis paleido raketą į keleivinį lėktuvą ir iš 30,000 pedų aukštumos pradėjo byrėti vaiku, moterų ir kitų keleivių lavonai. Šio vaizdo jis niekad neužmirš. Jis turės vienas gerti. Neturėjęs drąsos pasipriešinti nemoraliniam įsakymui, jis taps mazgote, nieku.

Kita, paskutiniaisiais metais kar- tojama, VLiko kritika liečia jo vadovybės, o ypač valdybos iš- rinkimo būdą. Esą, VLiko val- dyba nėra demokratiškai renka- ma, o Lietuvių Bendruomenės valdybos yra renkamos per at- stovus (tai yra, demokratiška, bet ne tiesioginiu būdu). Pa- žiūrėkime, kaip iš tikrųjų yra.

(Nukelta į šestą puslapį)

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

Kai netrukus grįžo Petras namo, Morta su dideliu džiaugsmu pasakė jam, kaip kunigas la- bai juos pagerbęs, kad jis būtinai norėjęs užva- žiuoti pas juos, nors buvęs vėlus vakaras; pasa- kojo, kaip kunigas jį išgyręs, sakęs, kad jam rei- kia mokyti ir toliau, džiaugiesi gautomis dovano- mis, kad dabar galėsias nusipirkti šviesią lempą.

Kartą kapelionas pasisaukė Petrą.
— Aš norėčiau, kad tu persikeltumėi į Pel- kinę gyventi. Tau per toli kasdien iš namų vaikš- čioti ir ten per šalta pamokas ruošti. Aš tau duo- siu po penkiasdešimt litų kas mėnuo, tau pragy- venti užteks, užtat tu turėsi padėti organizuoti moksleivius ateitininkus. Kaip tu manai?

Petras padėjo kapelionui už jo gerumą ir pažadėjo tuojuo susirasti kambarį ir persikelti į Pelkinę.

— Ar aš nesakiau! Pradėjo eiti mokslus, ir sudiev. Parodys dabar nugara. Petrel, Petrel, aš tavęs jau nebetenku. Kam tau reikėjo tų mokslų? — Ilgai jį verkė ir šluostė savo ašaras skarelės kampučiu.

Kitą dieną jį nuėjo pas kaimyną ir paprašė jį nuvežti jį patalynę į Pelkinę. Jį viską pa- rūpino, ką tik galėjo: pačias geriausias namų darbo paklodes, antklodę; puodynę rūgščios grie- tinės, vieną kitą čiovintą sūrį, gabaliuką sviesto,

puskepali juodos duonos. Visą sudėjo į vežimą, atsėdėjo jį pati ir Petras šalia jos ir kaimyno, ir taip jį išlydėjo Petrą gyventi mieste. Jai rūpėjo, kad tik jis šio to turėtų, kad tik nebadautų, kad būtų sveikas. Tie mokslai jau atrodė nereikalingi, bet ką jau padarysi, kad tokie laikai atėjo. Ji no- rėjo palydėti Petrą į jo naują gyvenimą mieste, pamatyti, kokį kambarį jis turės ir kaip jis ten gyvens.

Petras kambarį susirado pas vieną moterį, kuri turėjo naują nedidelį namelį Malūno gat- vėje, kalvos šlaite. Gatvė buvo negrįsta ir šlapių metu sunkiai išbrendama. Bet užtat gatvės pa- kraščiai palei tvorą buvo gan aukšti su sausais, pramintais takais. Namų šeimininkė miegojo virtuvėje, o kita namuko dalį užleido gyventi mokiniams, bet tuo tarpu ten tebuvo tik vienas berniukas, Petro klasės draugas, padykęs ir gan žemai vertinamas, bet jo tėvai buvo turtingi, todėl mokykla jį pakentė, nors kai kurie moky- tojai norėjo jį pašalinti.

— Ar jau persikėlei į miestą? — paklausė sutikęs Petrą kapelionas.

— Taip, kunige kapelione, susiradau kamba- rį Malūno gatvėje, gyvenu su Tilviu.

— Su Tilviu nebūtų labai gerai, jis nėra pavyzdingas mokinys. Nesusidėk su juo be at- odairios, vadovaukis savo protu. Gal tu jam geros įtakos padarysi. Šį vakarą užėik į kleboniją pas mane, daugiau pasikalbėsime.

Sutartu laiku Petras buvo pas kapelioną. Jį

rado prie stalo kažką berašantį. Be to, buvo dar tén Jonynas, Petrai gerai pažįstamas jo klasės berniukas, dar gan jaunas, bemaž vaikas, ilgu kaklu ir liesu veidu. Jis visuomet tarnaudavo bažnyčioje mišioms. Pabaigęs rašyti, kapelionas įdėjo kažką į voką ir padavė Jonynui. Šis pasakė ačiū, nusilenkė ir išėjo.

— Matai, man reikia organizatoriaus Ateiti- ninkų kuopai. Tu labai gerai mokais, kitiems pa- dėti, mokiniai tave aukštai vertina, taigi gal ne- bus tau sunku įkurti Moksleivių Ateitininkų kuo- pėlę. Ar žinai, kas yra tie Ateitininkai?

— Ne, kunige kapelione, aš nežinau.

Petras yra girdejęs daug organizacijų: Pa- vasarininkus, Blaivininkus, Treitininkus, Krikš- čionis Demokratus, Socialdemokratų bei kitas partijas, bet apie Ateitininkus jis girdi pirmą kartą. Iš pavadinimo atrodė, kad tai bus kokių bedievių, pirmievių draugija, kuri sako, kad atei- tyje tikėjimo nebebus. Nub to ir Ateitininkai, kaip Pirmiečiai. Bet jei kunigas nori tą drau- giją įkurti, tai ji negali būti bedieviška. Bet kam reikalinga draugija mokyklos mokiniams, kad jie ir taip yra visi drauge mokykloje, ir susirenka laiku ir mokesi kartu. Jis nesupranta, kad reli- gijai reikia visiškai užimti žmogų, visos jo lais- vės valandas, kad jis būtų suvystytas, kaip kūdi- kis, kad jis negalėtų paluosuoti nei rankos, nei kojos. Jei kūdikis iš vystyklų tik vieną rankutę ištrauks, jis greitai ir visą bus laukė. Panašiai ir žmogus, jei tik jis turės kiek laiko, jis ims gal-

voti, pastebės savo raiščius, kas lotyniškai vadi- nasi "religio", ir juos nusimes.

Taigi, reikia organizuoti, daryti susirinki- mus, kalbėti, traukti kitus kalbėti, kad vienas ki- tą raiščiuose palaikytų. Mokykla kala pasaulinius mokslus, jie plečia žmogaus pažinimo akiratį. Pa- žinimui išsiplėtus, nustojama tikėti daugeliu da- lyky, kurie pirmiau buvo tokie paslaptingi, ku- ribose Dievas buvo įjūrimas. Jei neužimsi žmo- gaus minties religija, tai gali netrukus pasiro- dyti, kad visi religiniai padavimai yra tikri mitai bei pasakos, niekuo nesiskiria nuo senovės reli- gijų mitų. Skubiai reikia žmogų vystyti, ypač besimokančių jaunimą, nes jis yra lyg kūdikis, be- traukęs savo rankutę iš vystyklų.

Kapelionas trumpai papasakojo Petrai, kas yra tie Ateitininkai, kad jie kovoja žodžiu, raštu ir darbu už katalikų tikėjimą, ir kad jų šūkis yra "Viską atnaujinti Kristuje".

Petras klausė apie Ateitininkus ir stebi ka- peliono aplinką. Čia toks puikus, švarutėlis kam- barys, lyg kokia stiklinė arba altorius bažnyčioje, tik bažnyčioje žiemą būna labai šalta, o čia šilta ir gera. Ten yra dar kitas kambarys ir per jį praviras duris matosi baltutėlė lėva, lyg kokiam angelui paguldyti. O, kaip čia gerai ir šilta, ne- svarbu, kad lauke sniegas ir šaltis. Kokie puikūs čia daiktai, stalai, kėdės ir sofa.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 2-9 darbo dienos
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 6-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2886,
Residencinio telefono: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4204

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - Pilna apsauga
ZEMA KAINA
Primam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS, Tel. 925-8663

MOVING

Apausantys perkraustymus
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:29 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.
Vedėja - Aldona Deivius
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZIS BRAZDIONYTIS
Programinės vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Vėliau laidos iš WCEV stoties.
Bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-8374

APLINK MŪS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Kadaisė Massachusetts valstijos seimelio komisija rekomendavo ant kiekvienos degtinės bonkos priklijuoti tokį užrašą: "Kai geri, tai daugiau valgyk arba sustiprink save vitaminais". Tik girtuokliams yra tai sunku įvykdyti: jie maistui ir vitaminams skirtingus pinigus prageria.

• Nepatartina pilti šaltą vandens į karštus kepimo indus, nes dugnas gali pasidaryti nelygus. Ypatinai pavojinga į porcelianinius (enamel) indus, nes porcelianas gali sutrupėti.

• Bulvės turi daug vandens ir drėkina aplinką. Užtat seniau vyrai tabokinėse laikydavo bulvės gabalėlį, kad tabakas būtų reikiamo drėgnumo cigaretės susukti. Iš to dalyko pasimokė mūsų šeiminkės. Jos nelaiko bulvių ir svogūnų artumoje, nes svogūnai, gavę iš bulvių drėgmės, pradeda dygti. Amerikiečiai per metus sunaudoja virš 25 milijonų svorū bulvių.

• 1700 m. vienas žemės ūkio darbininkas Amerikoje aprūpindavo maistu 3 miestiečius, 1860 m. jis pajėgavo aprūpinti 5. Agrikultūros departamento duomenimis jau 1979 m. vienas žemės ūkio darbininkas galėjo išmaitinti 69 asmenis.

• Jeigu ruošiatės eiti į kokią pramogą ar pikniką ir nujaučiate, jog teks ten išgerti degtinės ar alaus, tai pirmo suvalgykite kiek galima daugiau riešutų arba sūrio. Riešutai ir sūris turi savotiškų ypatybių neutralizuoti alkoholio ir apsaugoti nuo greito pasigerimo. Viduramžiais buvo manoma, jog riešutas apsaugo nuo pikty dvasių ir visokių nelaimių. Dar mūsų atmintyje, lietuviai ūkininkai laikydavo savo pinigėlyje dvilypį riešutą, vadinamą keimeriu, kuris turėjo atnešti laimę.

• Šio šimtmečio pradžioje buvo žinomos tik trys medžiagų bei maisto sudėtinės dalys, vėliau prie jų beriberi, pelagros

gaitel užtenka 10 val. nakties miego, gi 45 metų asmeniui pilnai pakanka 7 valandų. Patartina nevartoti miego tablečių, nuo kurių vartojimo nelengva atprasiti.

• Kad sūris ilgiau nesudžiūtų, greta jo į lėkštelę reikia padėti gabaliuką cukraus ir už vėžti kita lėkštele. Taip sūris išsilaiko visą savaitę, nenaudojant jokio plastikinio popieriaus.

• Pienas neišbėgs verdamas, jeigu puodo kraštą patepsite sviestu ar margarinu.

LAŠINUKAI IR POMIDORAI SU RYZIAIS

5 riektės lašinukų, supiaustytų skersai;
½ puodelio sukapotų svogūnų;
½ puodelio sukapotų žalių pipirų;
1 skiltelė česnako;
3 dideli pomidorai nulipti, supiaustyti į astuonias skilteles;
3 puodeliai virtų ryžių;
1 arbatinis šaukštukas druskos;
¼ arbatinio šaukštuko sumaltų pipirų.

Didelėje keptuvėje sudėti lašinukus ir kepti juos, kol paliks sausi. Nupilti taukus, paliekant du valgomuosius šaukštus. Sudėti svogūnus, žalius pipirus ir česnaką. Virti iki daržovės paliks minkštos. Sudėti pomidorus, ryžius ir prieskonius. Užkaitinti.

Užtenka 6 porcijoms.

JAUTENOS KEPSPYS

1½ sv. jautienos mėsos;
2 aukštai aliejaus;
½ sv. piaustytų grybų;
1 skiltelė česnako;
½ puodelio sukapotų svogūnų;
2 šaukštus kapotų žalių pipirų;
½ puodelio chilli padažo;
¼ puodelio vandens;
1 arb. šaukštuką druskos;
¼ arb. šaukštuko maltų pipirų;
½ šaukštuko Worcestershire padažo.

Pakepinti mėsą aliejuje ir išėmus sudėti į kepimo indą. Likusioje sūnkoje pakepinti grybus su česnaku, svogūnais ir žaliu pipiru, kol viskas suminkštės. Po to į šį mišinį sudėti likusius visus daiktus, išmaišyti ir viską užpilti ant mėsos.

Kepti 325 F. krosnyje apie 2 valandas, kol mėsa pasidarys trapi.

Magdalena Šulaitienė

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. - 523-3572

WATCH Yourself

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER DRIVER'S ACTIONS FOR GRANTED. SOONER OR LATER HE MAY DO THE UNEXPECTED!

THE ODDS ARE AGAINST THE IRATE DRIVER WHO TRIES TO GET EVEN ON THE HIGHWAY.

• HOW DO SEAT BELTS HELP TO PROTECT YOU IN AN AUTO ACCIDENT? • ACCORDING TO THE INSTITUTE FOR SAFER LIVING, AMERICAN MUTUAL

LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY TEND TO RESTRAIN THE BODY FROM BLOWS AGAINST PARTS OF THE CAR, LESSEN THE DANGER OF BEING THROWN OUT OF THE CAR, AND INCREASE SURVIVAL CHANCES.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

Demonstracija prieš Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo numušimą

1983 m. rugpjūčio 6 d. 2 val. p. p. Pietų Korėjos JAV piliečiai surengė demonstraciją Chicagoje. Daley Plazoje, protestuodami prieš rusus už nušovimą lėktuvo raketa. Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą B-747 su 269 keleiviais. Visi keleiviai ir įgula žuvo. Lėktuvas skrido iš Alaskos į Seulą, paklydo Kamščikos mįglės ir buvo įskridęs į Sovietų erdvę.

Už tokį rusų barbarišką elgesį, visais kaisiais pasaulis labai pasipiktino ir daug kur ruošė demonstracijas. Chicagoje dalyvavo ir etninės grupės. Daley aikštė buvo pilna žmonių, tribūnoje buvo parengtas altorius su dviem žvakėmis. Pietų Korėjos kunigui atėjus sukabėti maldą už žuvusius keleivius, buvo uždegtos ir žvakės jų garbei. Keleiviai visi žuvo kartu su lėktuvu jūros bangose.

Priešais tribūną buvo pastatyta Andropovo iškamša ir pora rusų komunistų vėliavų. Visas buvo apipilta žibalu ir sudeginta. Priešais Andropovo iškamšą buvo daug spaudos fotografų ir T. V. 5-to ir 7-to kanalų filmotojai.

Antroje pusėje manikeno buvo daug korėjiečių su plakatais, tad T. V. ir fotografai daugiausiai ir darė nuotraukas, ypačingai kuomet degė manikenas ir rusų vėliavos.

As irgi buvau arti, nes turėjau didesnę lietuvišką vėliavėlę ir mačiau kaip fotografai kreipė dėmesį ir fotografavo.

Iš kalbėtojų pirmas buvo korėjietis. Pagrindinę kalbą pasakė Illinois senatorius Charles Percy. Jis paminėjo, kad turi įgaliojimus iš prezidento ir jis kartu atstovauja prez. R. Reaganą. Sen. Percy, pradėdamas kalbą iš pavergtųjų tautų, pirmiausia suminėjo Lietuvą, Latviją ir Estiją. Savo kalboje jis smerkė rusus už tokį jų barbarišką elgesį ir nesiskaitymą su žmonių gyvybėmis.

Dar buvo pakviesta tarti žodį buvusį merę Jane Byrne ir al-

dermanas Puciuski. Visi smerkė rusų barbarizmą.

Pabaigai publika buvo pakviesta demonstratyviai apeiti vieną bloką apie pasetatą, esantį ežero pusėje. Eidami šaukėme 1-2-3 Soviet murder no more. Tuomet publika galėjo daugiau pastebėti, kaip važiuojantieji kitomis gatvėmis.

Iš lietuvių demonstracijoje dalyvavo apie 100 žmonių, bet daugumą sudarė R. LB. Nežinau kodėl? Net ir Pavergtųjų Tautų demonstracijose, su vėliava ir plakatais dalyvauja visuomet R. LB. O LB vėliavos, nę pagaminę, jų plakatų neteko matyti.

Antanas Marma

VLIKO KRITIKA

(Atkelta iš 4 psl.)

Pradėkime nuo Lietuvių Bendruomenės. Iš tiesų, jos atstovai yra renkami. Vienok, beveik niekur nėra žinoma prieš rinkimus, kas ir kiek žmonių turi teisę dalyvauti rinkimuose. Nėra taip pat žinoma, kas rinkimuose dalyvavo, nes nėra sąrašų nariams patikrinti. Apie pačių rinkimų tvarką buvo jau anksčiau spaudoje gana daug rašyta, tad įvairių įtarinėjimų nereikia čia kartoti. Bendruomenės vadovybių rinkimų demokratizmas nėra tobulas, nes abejotinu būdu išrinkus apylinkių atstovus, jų pačių teisės rinkti valdybas tampa abejotinos. Vienok, prileidus, kad viskas yra pilnoje tvarkoje, atstovų pasirinkimas ką rinkti į valdybas yra labai ribotas: rinkėjai paprastai pasirinkimo neturi, nes, kaip visur, nėra norinčių dirbti ir yra renkami dažniausiai ne atskiri žmonės, bet visa valdyba iš vieno arba dviejų sąrašų. Taigi, šis procesas dar labiau apriboja demokratinį procesą ir gali tapti sovietiško pobūdžio balsavimo renkami tik iš vieno sąrašo "geriausius iš geriausių".

1983 metų PLB rinkimuose iš 1978—1983 metų valdybos joks

jos narys, išskyrus pirmininką, nesutiko drauge su juo būti renkamas.

B. P.

TRUMPAI

★

— Kazys ir Pranė Mačiukai-Macke š.m. rugpjūčio 1 d. minėjo savo 60 metų vedybinę sukakį. Duktė Akvilina Petrauskis ir sūnus Charles D. Macke sukvietė gimines ir draugus į garsų restoraną ir šokių salę Willowbrooke. Tai diena atžymėti. Vaisės šėdėsi septynias valandas.

Mačiukai yra seniausi gyventojai Marquette Park. Jie čia atsikėlė 1925 metais ir atidarė K.J. Real Estate and Insurance agentūrą. Mačiukai ir šiandien gyvena Marquette Parke.

— SLA 6-osios Apskritis metinė konferencija įvyks š.m. rugpjūčio 25 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Lietuvių Evangelikų Reformų parapijos patalpose. Įėjimas iš šono, 5230 S. Artesian Ave., Chicagoje. Širdingai kviečiame SLA kuopų atstovus dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė.

Valdyba

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos narių susirinkimas įvyks penktadienį, rugpjūčio 16 d., 7:30 val. vak., parapijos salėje. Senatorius Frank Savickas, aldermanas Frank Brady ir policijos vadas informuos apie Marquette Parko saugumą. Visi nariai privalo dalyvauti.

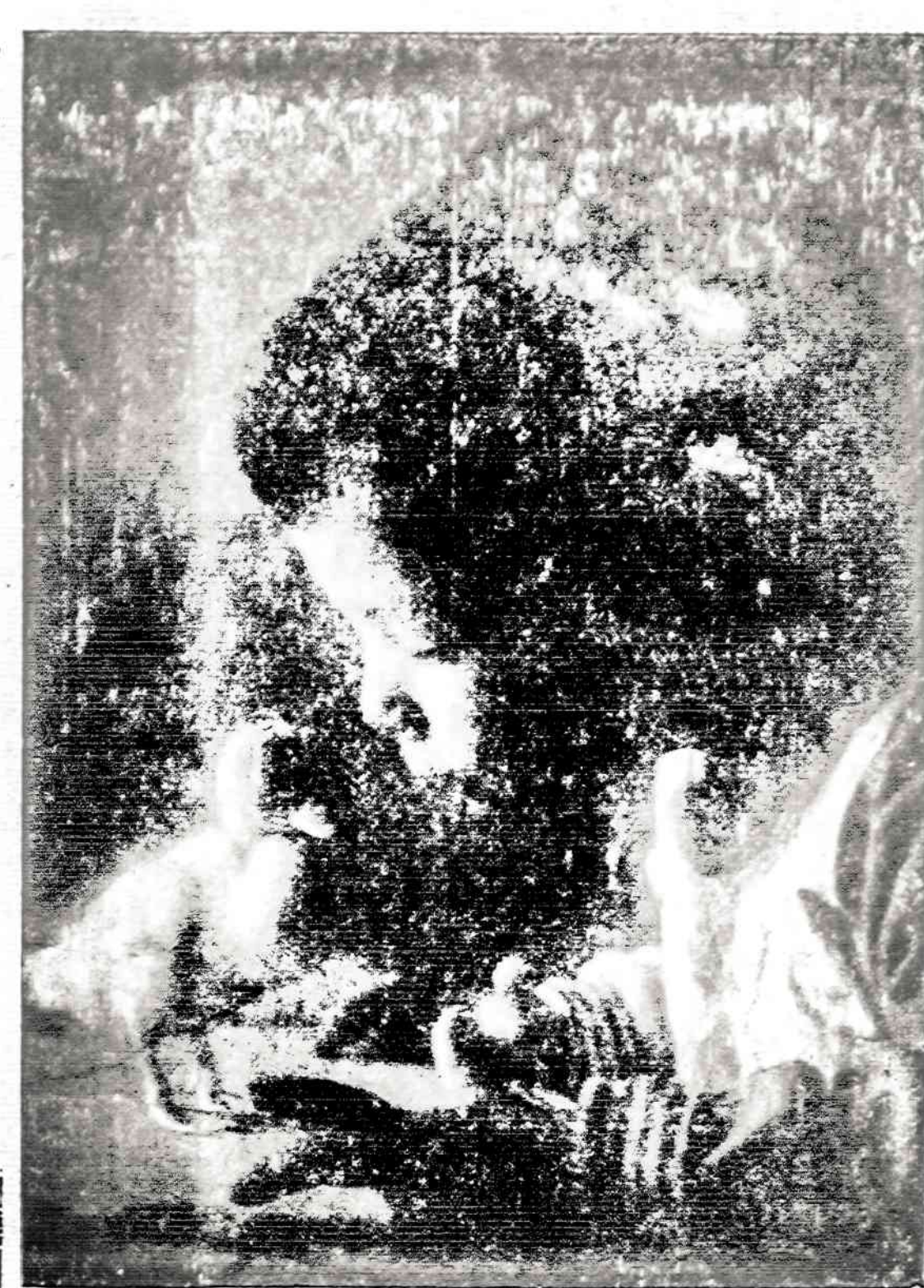
Valdyba

PAVOGĖ MILIJONĄ VERTES PICASSO

CORPUS CHRISTI, Texas. — Praeitą pirmadienį vagiliai išlaužė muziejaus stiklines duris ir išsinešė du Pablo Picasso paveikslus.

Menininkai tvirtina, kad tie du paveikslai verti vieną milijoną dolerių. Neaišku, kaip vags galės tokį vogtą daiktą parodo.

Vienas paveikslas vadinasi

"Moters galva". Menininkas jį piešė 1946 metais. Jojo vertė buvo \$550,000.

Antras Picasso paveikslas vadinasi "Moters biustas". Jo kaina buvo \$560,000.

Ne tik muziejaus vadovybė, bet ir geriausi Teksas valstijos detektyvai bando nustatyti, kur tie paveikslai galėtų būti. Jeigu vags bandys greitai juos parduoti, tai policija juos lengvai sučiups. Bet jeigu jie mokės paslėpti paveikslus ir bandys parduoti vėliau, tai vistiek bus sunku, nes šie paveikslai žinomiems jau žinomi.

MEDVEDEVAS PARASĖ NAUJĄ KNYGĄ

LONDONAS, Anglija. — Sovietų disidentas A. Medvedevas šiomis dienomis baigė spausdinti knygą apie Brežnevą.

Knygoje jis įrodo, kad Brežnevas seniai nesugyveno su Andropovu. Andropovas yra apskuręs, todėl jis Brežnevo nemėgo. Andropovas sučiupo Brežnevo dukrą, vežančią aukso ir užsienį. Brežnevo sūnų, nusipirkusį tris namus Liuksemburge.

Savo knygoje Medvedevas aprašo Brežnevo laidotuves. Kai Brežnevo karstas buvo pastatytas Raudonojoje aikštėje, tai karstą apacia atsiklijavo ir pats L. Brežnevas iš karsto išsmuko. Paskubomis teko sulenkti geležis, prisukti ir padėti į vietą la-

voną. Tos geležys buvo sunkios. Karstui nešti reikėjo daugiau jėgų įtempti, todėl visi jį nešusieji, įskaitant ir Andropovą, buvo įsitempę.

Medvedevas gyvena Londone, bet jis turi tikslų žinių.

● Susisiekimą telefonu tarp New Yorko ir San Francisco atidarytas 1915 metais.

● Rresno, Kalifornija yra razinkų centras JAV.

"LIUCIJA"

Ava. Chicago, IL 60629.

Miko šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius psiaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
sneeze at.

© 1983 Denyer Laboratories, Division of
Sandoz Inc., Lincoln, Nebraska 68504

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Batų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

NUOMOS RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 3 kamb. butas 1-ame aukšte, suaugusiam. Šildomas. Krosnis ir šaldytuvas. Galima dabar užimti. 63-čios ir Pulaski akpylinkėje. Skambinti 767-3176

REPAIRS — IN GENERAL

Išvairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULC paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" titelista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turite Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir apimtingai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIKUOTŲJAI Tikrai \$120 pusei automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS
6645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. T. VERAS

Kalkrodėlis ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, September 15, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608